

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej

Data posiedzenia: 9 grudnia 2015 r.

Nr posiedzenia: 5

Porządek posiedzenia: 1. Spotkanie z ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Uzbekistanu oraz w kraju dodatkowej akredytacji Republice Tadżykistanu Piotrem Iwaszkiewiczem.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji Marek Rocki.

W posiedzeniu uczestniczyli:

- senatorowie członkowie komisji: Rafał Ambrozik, Adam Bielan, Jerzy Chróścikowski, Dorota Czudowska, Jan Dobrzyński, Waldemar Kraska, Ryszard Majer, Robert Mamątow, Grzegorz Napieralski, Jarosław Obremski, Marek Pęk, Michał Potoczny, Waldemar Sługocki, Aleksander Szwed, Piotr Wach, Alicja Zając, Barbara Zdrojewska,
- goście:
 - ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Uzbekistanu oraz w kraju dodatkowej akredytacji Republice Tadżykistanu Piotr Iwaszkiewicz,
 - dyrektor Departamentu Wschodniego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Dariusz Górczyński,
- Kancelaria Senatu:
 - dyrektor Biura Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej Leszek Kieniewicz.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Ambasador Piotr Iwaszkiewicz omówił sytuację polityczną w obu krajach i przedstawił członkom komisji główne cele swojej misji. Powiedział, że oba kraje można określić jako relatywnie niestabilne politycznie. Śmierć wieloletniego prezydenta Uzbekistanu, siedemdziesięciosiedmioletniego Isloma Karimowa, może doprowadzić do konfliktu o sukcesję. Z kolei spowolnienie gospodarcze w Rosji może oznaczać, że do Uzbekistanu i Tadżykistanu powrócą obywatele tych krajów pracujący w Rosji i zasilą szeregi bezrobotnych. Powodem konfliktów między oboma państwami jest dostęp do wody – napełnianie zbiorników retencyjnych elektrowni wodnych w Tadżykistanie powoduje niekiedy deficyt tego kluczowego surowca w Uzbekistanie.

Mimo problemów politycznych Uzbekistan jest krajem o dużym potencjale gospodarczym, który może być atrakcyjny dla polskich przedsiębiorców. Dążenie władz Uzbekistanu do rozwoju rolnictwa stwarza możliwości dla polskich firm. Już dziś ważne miejsce w polskim

eksportcie zajmują sadzonki drzew owocowych. Problemem może być słabo funkcjonujący system sądownictwa, który ogranicza możliwości dochodzenia swoich praw w przypadku kłopotów z partnerami uzbeckistańskimi. Współpracę gospodarczą może ułatwić rosnąca liczba przedsiębiorców uzbeckistańskich obecnych w Polsce. Owocna, zdaniem ambasadora, może być również współpraca wyższych uczelni.

Ambasador poinformował, że Polonia uzbeckistańska składa się przede wszystkim z potomków Polaków, którzy przynosili się do Uzbekistanu w ramach imperium carskiego na przełomie XIX i XX wieku. Obecnie wiele osób o polskich korzeniach należy do elit uzbeckistańskich. Są to ludzie najczęściej niemówiący po polsku, ale zainteresowani pielęgnowaniem swoich polskich korzeni.

Pytania członków komisji dotyczyły między innymi relacji obu państw akredytacji z Rosją i Chinami. Ambasador zaznaczył, że relacje gospodarcze i społeczno-kulturalne państw Azji Centralnej z Rosją pozostają silne. Tadżykistan przystąpił do tworzonej przez Rosję, wspólnie z Białorusią i Kazachstanem, Euroazjatyckiej Wspólnoty Gospodarczej. W wymiarze politycznym Uzbekistan, jako najludniejsze państwo Azji Centralnej, stara się prowadzić politykę bardziej niezależną od Moskwy. Na terytorium tego państwa znajduje się baza lotnicza NATO. Ambasador poinformował, że chińscy przedsiębiorcy są coraz bardziej obecni w Uzbekistanie i Tadżykistanie; a współpraca gospodarcza dotyczy przede wszystkim nośników energii. Elementem utrudniającym stosunki z Chinami są napięte relacje między rządem chińskim a muzułmanami zamieszkującymi prowincję Sinciang.